Gemeente Geertruidenberg

Zaaknummer: 2602

Memorie van antwoord

Aan	:	de leden van de gemeenteraad
Van	:	het college van burgemeester en wethouders
Datum	:	26 oktober 2026
Onderwerp	:	memorie van antwoord bij Vragen Begroting 2027-2030
Vraag van	:	Lokaal+, Morgen!, Keerpunt 74

Vragen van Morgen!

Nr.	Locatie Begroting	Vraag	Antwoord
1	Begroting 2027-2030 - Programma 1 Ruimte & Economie - 1.3 Wat mag het kosten	Onder beg na wijz 2026 staat een bedrag van €21.053.000 Hoe is dit bedrag te verklaren?	Dit bedrag bestaat voor € 20.300.000 uit de in 2026 te ontvangen leefbaarheidsgelden, voor € 739.000 uit de te ontvangen bijdrage vanuit de provincie voor de uitvoeringskosten van Powerport over 2026 en voor een bedrag van € 14.000 uit kleine bedragen, totaal € 21.053.000. De genoemde opbrengst vanuit de leefbaarheidsgelden wordt in 2026 nog in de reserve leefbaarheidsgelden gestort, waardoor in dezelfde tabel (op pagina 20) onderaan een mutatie reserve (last) wordt opgenomen voor hetzelfde bedrag van € 20.300.000 (als onderdeel van het totaal van € 20.920.000). Per saldo zijn de leefbaarheidsgelden budgettair neutraal opgenomen in de begroting 2026 (na wijzigingen vanuit de najaarsnota 2026).
2	Begroting 2027-2030 - Programma 2 Mens en Zorg - 2.3 Wat mag het kosten	- Krijgt de gemeente signalen dat kinderen in de noodopvang zich onveilig voelen? - Zijn hier zorgen over? - Hoe houdt de gemeente contact met de ontheemde jeugd? - Is het COA hierbij betrokken?	- Nee. - Nee. -De gemeente exploiteert de opvanglocatie zelf. Hierdoor zijn er 24 uur per dag beveiliging, medewerkers van de gemeente en ingehuurde medewerkers op de opvanglocatie aanwezig. Onder hen zitten ook medewerkers met een pedagogische achtergrond. Zij staan op een laagdrempelige manier in contact met de jeugdigen. Het contact met de jeugden ontstaat bijvoorbeeld door het organiseren van activiteiten, het helpen met huiswerk of het voeren van gesprekken met ouders over hun rol in het ouderlijk toezicht op de opvanglocatie. Wekelijks vindt er casusoverleg plaats over gebeurtenissen die op de opvanglocatie hebben plaatsgevonden. De medewerkers in die overleggen hebben speciale aandacht voor de kwetsbare positie van kinderen en de veilige opvoeding van de

			jeugdige ontheemden die worden opgevangen op de locatie. Daarvoor hebben de medewerkers korte lijntjes met de medewerkers die werkzaam zijn in het sociaal- en veiligheidsdomein, het COA en in het bijzonder met het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), Veilig Thuis, scholen, leerplicht en de politie. - Niet anders dan hierboven beschreven. Doordat de gemeente de locatie zelf exploiteert heeft het COA geen directe taak in de begeleiding op locatie en daardoor ook geen contact met de kinderen.
3	Begroting 2027-2030 - Programma 2 Mens en Zorg - 2.1 Wat willen we bereiken? - 2.1.1 Sociale basis - Armoede	- Heeft de gemeente inzicht op het aantal inwoners/huishoudens dat rond of op het sociaal minimum leeft? - Is deze groep het afgelopen jaar groter geworden, stabiel gebleven of juist groter geworden?	1. Binnen de gemeente Geertruidenberg zijn er 900 huishoudens met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum in 2024. Meer recentere cijfers zijn nog niet bekend bij het CBS. 2. Deze groep is voor zover bekend stabiel gebleven. Er zijn geen extreme uitschieters waar te nemen.
4	Begroting 2027-2030 - Programma 2 Mens en Zorg - 2.2 Wat gaan we daar voor doen? - 2.2.1 Sociale basis - Armoede	Op de website van de gemeente staan verschillende regelingen voor inwoners en ondernemers met geldzorgen. -Heeft het college zicht op het vinden van inwoners die gebruik kunnen maken van deze regelingen? - Weten de inwoners de weg te vinden naar de regelingen?	1. De inwoners die afhankelijk zijn van de bijstand en gebruik kunnen maken van de minimaregelingen zijn in zicht. Echter de inwoners die niet in de bijstand zitten, maar wel gebruik kunnen maken van deze minimaregelingen hebben we niet volledig in zicht, aangezien deze niet bekend zijn binnen de gemeente. Dit is bij ons en partners een continu aandachtspunt. Als inwoners via bijvoorbeeld Energietoeslag en Hersteloperatie Kinderopvangtoeslag in beeld komen, worden ze voorgelicht over de minimaregelingen en ondersteuning bij aanvragen. Desondanks hebben wij niet alle minima in beeld. 2. In 2024 zijn er door 436 inwoners aanvragen gedaan voor verschillende regelingen die online staan. Hiervan hadden 253 inwoners in dat jaar een uitkering en hadden 183 inwoners geen uitkering. In 2024 zijn er in totaal 396 regelingen toegekend. In 2025 zijn er door 342 inwoners aanvragen gedaan voor verschillende regelingen die online staan. Hiervan hadden 253 inwoners in dat jaar een uitkering en hadden 103 inwoners geen uitkering. In 2025 zijn er in totaal 420 regelingen toegekend.

5	Begroting 2027-2030 - Programma 2 Mens en Zorg - 2.2 Wat gaan we daar voor doen? - 2.2.1 Sociale basis - Armoede	Een van de indicatoren voor armoede is of kinderen zonder ontbijt naar school gaan en geen eten meekrijgen voor overblijven. - Zijn er signalen dat dit in de gemeente voorkomt en wat wordt hiermee gedaan?	Nee, alle kinderen hebben eten bij zich. Toch bestaan er op andere gronden bij sommige scholen vermoedens van armoede.
29	Begroting 2027-2030 - Inleiding - Voorwoord	In de Turap zien we een meevaller in de OZB. Één van de conclusies van het Doe Mee onderzoek was dat belastinginkomsten te laag worden ingeschat. De rekenkamer heeft hier niet specifiek naar gekeken voor onze gemeente. In hoeverre is hier vaker sprake van geweest? Andere conclusies uit het Doe Mee onderzoek zijn optimisme bij grote projecten en bij het invullen van vacatures waardoor onderbesteding ontstaat. We zien deze in onze gemeente ook jaarlijks terugkeren. In hoeverre houden we in onze gemeente rekening met deze oorzaken van onderbesteding bij het opstellen van de begroting? We horen jaar na jaar dat we keuzes moeten maken. Waarom worden die keuzes ons niet voorgelegd?	In de begroting berekenen we de gewenste opbrengstenstijging. Deze is standaard gebaseerd op een inflatiecorrectie en de additionele 1% voor de voeding van de reserve onderwijshuisvesting. Vervolgens wordt er op basis van de laatste bekende prognose van de objectwaarden teruggerekend naar wat de tarieven moeten zijn. Het opleggen van de aanslag (februari) gebeurt op basis van de meest actuele objectwaarden en het vastgestelde tarief in de belastingverordening. Als de objectwaarden afwijken dan waar in de begroting mee gerekend is, dan leidt dit tot gewijzigde opbrengsten op de OZB. De afgelopen jaren waren de verschillen beperkt. Bij het opleggen in 2026 is een groot verschil gebleken tussen de objectwaarden op basis waarvan het tarief is bepaald in de belastingverordening en de feitelijke oplegging. Ja, we houden rekening met gebleken onderbesteding. Dat doen we niet alleen in de begroting maar ook in de bijstellingen door het jaar heen. Als bijvoorbeeld bij de jaarrekening blijkt dat er sprake is van een structurele onderbesteding, worden deze budgetten in het eerstvolgende P&C-document bijgesteld op basis van bijgestelde prioriteiten, tenzij blijkt dat de eventuele capaciteitsproblemen zijn opgelost. Hetzelfde geldt voor het plannen van de projecten. Juist het optimisme bij grote projecten is onderwerp van gesprek als het gaat om realistisch plannen en realistisch ramen. Bij dit soort projecten speelt ook de politieke en bestuurlijke dynamiek een grote rol, waar we zo goed mogelijk op proberen te anticiperen. De financiële uitdaging is niet nieuw. De afgelopen jaren hebben we dit veelal kunnen oplossen door pas op de plaats te maken. Alleen noodzakelijke initiatieven werden in minimale variant voorgelegd aan de Raad. Negatieven vooruitzichten werden verzacht door rijksmiddelen en incidentele baten. Er werd ruimte gevonden in zichtbare onderbesteding van projecten en activiteiten. Daarnaast zijn in de begroting 2025 en 2026 maatregelenpakketten aan u voorgelegd. De Kadernota 2026 stond volledig in het teken van het maatregelenpakket dat aan u werd

			aangeboden om tot financiële keuzes te komen. Al in 2025, maar zeker in 2026 is hier de aanpak “Grip in het sociaal domein” gepresenteerd als samenloop van maatregelen en noodzakelijke ontwikkelingen in het domein.
30	Begroting 2027-2030 - Inleiding - Voorwoord - Verloop Begrotingsaldo 2027-2030	De tabel die is toegevoegd op verzoek van de toezichthouder ter verduidelijking is niet te lezen voor de gemiddelde inwoner en ook niet door het gemiddelde raadslid. Zou hierop een nadere tekstuele toelichting kunnen komen? Leges van grote overheidsprojecten zoals de verbouwing van knooppunt Hooipolder moeten we inboeken als incidentele meevallers. We hebben nog diverse grote infrastructurele werken in aantocht. Zitten daar ook weer grote incidentele meevallers aan vast? Zou het technisch mogelijk zijn om incidentele meevallers die wel voorspelbaar zijn maar die niet meegenomen mogen worden voor structurele dekking van de begroting toch inzichtelijk te maken voor de Raad om het complete financiële plaatje beter inzichtelijk te maken? De wereld hangt van incidenten aan elkaar. Hoe kan een overheid die zelf met haar mei-september- en eindejaar circulaires verantwoordelijk is voor een groot financieel aandeel van die incidenten weigeren om op basis van voorspelbare incidenten de begroting sluitend te maken?	1. Voor het beoordelen van de financiële gezondheid van de gemeente is niet alleen het totale begrotingssaldo van belang, maar vooral het structureel begrotingssaldo. Dit saldo laat zien in hoeverre de gemeente haar jaarlijks terugkerende uitgaven kan bekostigen uit jaarlijks terugkerende inkomsten. De begroting 2027 sluit met een tekort van € 810.000. In dit saldo zijn alle baten en lasten opgenomen, inclusief incidentele voordelen en nadelen en de mutaties in reserves. Hierdoor geeft het begrotingssaldo op zichzelf nog geen volledig beeld van de structurele financiële positie van de gemeente. Om het structureel begrotingssaldo te bepalen, worden incidentele baten en lasten buiten beschouwing gelaten. Het gaat hierbij om inkomsten en uitgaven die eenmalig of tijdelijk van aard zijn, zoals projectbudgetten, eenmalige subsidies, grondexploitaties en incidentele mutaties in reserves. Voor 2027 betekent dit dat: de incidentele lasten van € 12,554 miljoen en de incidentele baten van € 11,782 miljoen binnen de exploitatie niet worden meegenomen bij de bepaling van het structurele saldo; daarnaast de incidentele reservemutaties buiten beschouwing worden gelaten, bestaande uit € 657.000 aan toevoegingen en € 1,988 miljoen aan onttrekkingen. Na verwerking van deze incidentele posten resteert een structureel begrotingssaldo van € 1,369 miljoen nadelig. Dit saldo geeft een beter beeld van de mate waarin de gemeente haar reguliere taken en voorzieningen kan financieren met structurele inkomsten. Op grond van de geldende regelgeving mag daarnaast een deel van de vrije ruimte binnen de Algemene Reserve worden ingezet als structureel dekkingsmiddel. Voor Geertruidenberg betreft dit maximaal 10% van de vrije ruimte van de Algemene Reserve (VAR). In de begroting 2027 wordt hiervan € 1,375 miljoen ingezet als structurele dekking. Hierdoor slaat het structurele begrotingssaldo

			om van een tekort naar een voordelig saldo van € 6.000. Het structureel begrotingssaldo is ook een belangrijk criterium bij het provinciaal financieel toezicht. Hiermee wordt beoordeeld of de begroting duurzaam in evenwicht is en niet afhankelijk is van incidentele voordelen, tijdelijke inkomsten of eenmalige dekkingsmiddelen. Hierdoor ontstaat een betrouwbaarder beeld van de financiële houdbaarheid van de gemeentelijke begroting. 2. We maken jaarlijks een analyse van de verwachte legesopbrengsten en de ontwikkeling daarvan naar de daarop volgende jaren. De komende jaren verwachten we vooral opbrengsten vanuit ruimtelijke projecten en deze zijn meegenomen in de ramingen. 3. In het overzicht van incidentele baten en lasten maken we de voorspelbare incidentele baten zichtbaar. 4. Als gemeente streven we er naar om onze financiële huishouding vooral stabiel te houden door inzet van structurele baten en lasten en dat deze minder beïnvloed worden door incidentele middelen. Het is voor ons een gegeven dat het Rijk momenteel vooral werkt met fondsen en incidentele impulsen. De afweging die het Rijk hierbij maakt is niet aan ons als gemeente.
31	Begroting 2027-2030 - Programma 1 Ruimte & Economie - 1.3 Wat mag het kosten	Er is 60.000 euro begroot voor het maken van een toekomstvisie. Worden hierin ook de oorlogsgraven en de oude begraafplaats bij de Lambertuskerk meegenomen?	In de toekomstvisie wordt breed gekeken naar alle begraafplaatsen die in gemeentelijk eigendom zijn (begraafplaats bij de Lambertus kerk & de begraafplaats aan de haven in Geertruidenberg).
32	Begroting 2027-2030 - Programma 3 Bestuur & Dienstverlening - 3.1 Wat willen we bereiken? - 3.1.1 Bestuur en organisatie	Hoe lang duurt het voor onze inwoners, bedrijven en verenigingen eer zij antwoord ontvangen als zij een vraag stellen? Dit zou een belangrijke KPI moeten zijn.	Het antwoord op deze vraag kunnen wij op dit moment niet uit onze systemen halen. In 2027 ontwikkelen we de visie op dienstverlening. Op basis van de visie op dienstverlening gaan we aan de slag met het bepalen van de servicenormen, die we vervolgens als KPI's kunnen gebruiken in bijvoorbeeld de begroting.
33	Begroting 2027-2030 - Financiële bijlagen - Investeringsplan 2027-2030	Onze gemeente heeft een investeringsplan. Worden de bedragen automatisch verhoogd met een inflatiecorrectie als deze plannen later in de tijd plaatsvinden dan oorspronkelijk geplant toen de kosten werden uitgerekend?	Nee, er vindt geen automatische inflatiecorrectie plaats. Bij ieder P&C product dat aan de raad wordt aangeboden wordt gekeken of herijking van de budgetten noodzakelijk is.

Gemeente Geertruidenberg

34	Begroting 2027-2030 - Programma 3 Bestuur & Dienstverlening - 3.3 Wat mag het kosten?	Wat betekent “door het SVHW is een aanvullende cohier opgelegd”? Met name het woord cohier is onduidelijk.	Een kohier/cohier betreft het register op basis waarvan de belastingaanslagen worden vastgelegd, bijv. voor de aanslagen voor de OZB. Op dit register staan bijv. de belastingplichtige, het belastingobject en de grondslag vermeld.
35	Begroting 2027-2030 - Paragrafen - Paragraaf A - Lokale heffingen	De kostendekkendheid is voor sommige leges lang geen honderd procent. Komt dit doordat de leges te laag zijn of zit er inefficiëntie in de werkzaamheden waardoor de kosten hoger zijn dan ze zouden kunnen zijn?	Een belangrijke randvoorwaarde om deze vraag goed te kunnen beantwoorden is het op orde brengen van de personele en financiële data (zie ook bij andere vragen). Op dat moment kunnen we beter bepalen welke kosten toegerekend moeten worden aan de leges, in hoeverre er sprake is van inefficiënties, dan wel aangepaste tariefstelling nodig is.
36	Begroting 2027-2030 - Paragrafen - Paragraaf I - Donge oevers	Oude Haven Hier staat dat in september 2026 getart zou worden met de bouwwerkzaamheden. Wanneer wordt er werkelijk gestart?	Vanwege een ingediend bezwaar is de bouw helaas niet in september 2026 gestart, zoals oorspronkelijk gepland. Op dit moment loopt de bezwaarprocedure. Wanneer de bouw daadwerkelijk van start kan gaan, is daarom nog niet duidelijk. Zodra er meer duidelijkheid is over de planning, zullen wij hierover informeren.
37	Begroting 2027-2030 - Paragrafen - Paragraaf I - Donge oevers	Wanneer mogen Mafeking en Bergse Batterij duidelijkheid verwachten over hun huisvestingsplannen?	Dat is op dit moment nog niet duidelijk. Het college heeft het streven om in een aantal langlopende dossiers zo snel mogelijk duidelijkheid te verschaffen. Daar valt dit project ook onder.
38	Begroting 2027-2030 - Paragrafen - Paragraaf J - Powerport	We lazen in de krant dat vergunningverlening stil ligt vanwege overschrijding van de geluidsnormen. Wat is de verwachting over het verder verloop van Powerport in het aanzien van deze horde?	De vergunningverlening ligt niet stil. Zoals in de raadsinformatiebrief van 14 oktober j.l. aangegeven onderzoekt het college om de geluidzone te legaliseren. Daarnaast stelt het college een geluidsreductieplan op. Daarna kunnen de omgevingsvergunningen worden aangevraagd conform planning. In het geluidsreductieplan komt aanvullend beleid te staan. waaraan projecten moeten voldoen. Een deel van dit aanvullende beleid komt voort uit de Bergse voorwaarden. Deze voorwaarden zijn reeds bekend bij de initiatiefnemers.
39	Begroting 2027-2030 - Financiële bijlagen - Uitgangspunten meerjarenbegroting 2027-2030	Worden behalve de bedragen die in deze tabel genoemd zijn ook nog rechtstreeks uit de begroting bedragen overgemaakt? Zo zag ik bijvoorbeeld museum staan ergens met een bedrag er achter. Is dit dan een ander museum? Waarom staat deze niet in deze tabel?	In de begroting op pagina 88 onder het 'Overzicht Programma, taakvelden-meerjarig' staat de regel van taakveld 5.4 Musea opgenomen. Het gaat hier om hetzelfde museum (de Roos), echter wordt in het overzicht van de baten en lasten per taakveld een splitsing gemaakt in de totale lasten en baten die vallen onder Museum de Roos, dus niet alleen de subsidiebijdrage van afgerond € 23.000 die onder Begrotingssubsidies staat opgenomen. Onder de totale opgenomen lasten van € 34.000 zijn, naast het bedrag van € 23.000 voor de subsidie, ook € 6.000 kosten voor contractueel onderhoud, € 3.000 kosten voor afschrijving en rente en € 2.000 voor overige kosten zoals belastingen opgenomen.

Gemeente Geertruidenberg

40	Begroting 2027-2030 - Financiële bijlagen - Overzicht Reserves en voorzieningen	Hier staat nog een bedrag van 54.000 euro. Is hier al een bestemming voor? De bestemmingsreserve heeft als doel het stimuleren van ontwikkelingen die bijdragen aan de leefbaarheid van het centrum van het dorp Raamsdonk. Momenteel zijn er geen projecten of activiteiten die gebruik gaan maken van deze reserve.	De Reserve Centrum Raamsdonk is een bestemmingsreserve met als doel financiële ondersteuningen te geven aan ontwikkelingen die bijdragen aan de leefbaarheid van het centrum van het dorp Raamsdonk. Momenteel spelen er activiteiten of projecten in de begroting 2027-2030 die hier gebruik van gaan maken.

Vragen Lokaal+

Nr.	Locatie Begroting	Vraag	Antwoord
6	Begroting 2027-2030 - Inleiding - Voorwoord	Uw college (lees: u) schrijft dat de gemeente eerst orde op zaken moet stellen. Welke concrete keuzes gaat u daarvoor maken en wanneer legt u de raad die keuzes ter besluitvorming voor?	Het College weet zich geconfronteerd met een stevige financiële uitdaging. Dit is een uitdaging die het College graag integraal oppakt en ook graag in samenspraak met de Raad. De keuzes waar we voor staan, zijn mogelijk ingrijpend. Er is tijd en ruimte nodig om met elkaar tot verantwoorde keuzes te komen die ook houdbaar zijn op de langere termijn. 2027 is daarmee geen verloren jaar, maar een voorbereidend jaar. We werken nu toe naar een moment van besluitvorming bij de kadernota 2028 (raad juli 2027). Wanneer blijkt dat maatregelen al in 2027 voor een financieel resultaat zullen zorgen, worden deze vertaald in de Voorjaarsnota 2026. Orde op zaken stellen heeft in de eerste plaats betrekking op de financiële en personele data. Dit is een ambtelijke en administratieve exercitie onder meer om keuzemogelijkheden en onderzoeksrichtingen te inventariseren. Voor nu is het zoekgebied breed over het gehele takenpakket van de gemeente. Op basis van de genoemde exercitie kan meer focus worden aangebracht in het zoekgebied.
7	Begroting 2027-2030 - Inleiding - Voorwoord	Hoe voorkomt u dat digitalisering juist een drempel wordt voor inwoners die moeite hebben met digitale dienstverlening?	We gaan in de komende jaren verdere stappen zetten in de digitalisering van onze dienstverlening. Naast digitale dienstverlening zullen de andere kanalen ook beschikbaar blijven. Daarnaast hebben we altijd de mogelijkheid om ondersteuning te bieden aan onze inwoners die digitale dienstverlening lastig vinden.

Gemeente Geertruidenberg

8	Begroting 2027-2030 - Inleiding - Voorwoord	Welke taken of werkwijzen wil u kritisch tegen het licht houden voordat u besluit tot extra personeel of externe inhuur?	We zijn een dienstverlenende organisatie. Voor een belangrijk deel wordt de kwaliteit bepaalt door de inzet van onze medewerkers. De afgelopen jaren is meermaals aangegeven dat de druk op het ambtelijk apparaat groot is. Het Van de Laar-onderzoek bevestigt dit. Het toevoegen van formatie is niet de enige oplossing. De investering in de organisatie in de aanpak “Grenzen Verleggen” is noodzakelijk om als zelfstandige gemeente mee te kunnen naar de toekomst. De formatie die we in deze begroting toevoegen is 7 fte. Dit is allemaal structurele formatie en minimaal noodzakelijk om ook in 2027 onze wettelijke taken uit te kunnen voeren. Deze formatie wordt primair toegevoegd aan de uitvoering in het sociaal domein voor de uitvoering van Participatiewet in Balans. Daarnaast wordt beleidscapaciteit toegevoegd aan het ruimtelijk domein voor de noodzakelijke uitwerkingen van de Omgevingswet. De uitbreiding is daarmee primair te verklaren vanuit een uitbreiding van wettelijke taken. Op de kortere termijn (vooral waar het gaat om externe inhuur) wordt in de afweging ook betrokken: - Een eventuele herverdeling van taken binnen het betreffende team - Herprioriteren van activiteiten - Tijdelijke uitbreiding bij andere leden binnen het team Daarnaast kan – als gevolg van de ontwikkelstappen die we in de organisatie moeten zetten – ook extra externe inzet doen voor het verslimmen en versterken van werkprocessen en werkzaamheden.
9	Begroting 2027-2030 - Inleiding - Voorwoord	Welke uitgangspunten hanteert u bij eventuele bezuinigingen? Kijkt u eerst naar het schrappen of versoberen van activiteiten, naar efficiënter werken of naar hogere inkomsten?	We werken toe naar besluitvorming in de Raad bij de kadernota 2028, respectievelijk de Voorjaarsnota 2027. Dit is net voor de zomer 2027. De intentie is om half maart in gesprek te gaan met de Raad om de keuzemogelijkheden en oplossingsrichtingen in beeld te brengen. De concrete uitwerking en keuzescenario’s komen terug in de kadernota.Op dit moment zijn concrete maatregelen nog niet in beeld.
10	Begroting 2027-2030 - Inleiding - Voorwoord	Welke financiële risico's ontstaan als de verwachte rijksmiddelen voor jeugd en Wmo lager uitvallen dan begroot?	We hebben op dit moment de lasten binnen het sociaal domein geraamd conform de prognose van de lastenontwikkeling (op basis van doelgroep- en prijsontwikkeling) en onze begrotingssystematiek. Datzelfde geldt voor de ontwikkeling van de rijksmiddelen, voor zover nu bekend op basis van formele berichtgeving van het Rijk. Op het moment dat de rijksmiddelen lager zijn dan verwacht, betekent

			dit een verslechtering van het saldo op de begroting.
11	Begroting 2027-2030 - Inleiding - Voorwoord - Verloop Begrotingsaldo 2027-2030	Welke concrete maatregelen zijn volgens u nodig voor het oplossen van het tekort van circa € 4,0 miljoen in 2028 en van € 6,9 miljoen in 2030?	Zie ook inleiding van de begroting, de tweede tabel onder paragraaf 'Verloop Begrotingsaldo 2027-2030'. Het ‘Saldo meerjarenbegroting 2027-2030’ voor 2027 komt uit op 810 N. Dit bedrag is al exclusief de inzet van de VAR van 1.375 V. Als uit dit saldo van 810 N de incidentele baten (11.782) en de incidentele onttrekkingen uit de reserves (1.988) worden gehaald, dan is het begrotingstekort voor 2027 excl. inzet VAR, incidentele baten en incidentele onttrekkingen uit reserves 14.580 N.
12	Begroting 2027-2030 - Programma 1 Ruimte & Economie - 1.1 Wat willen we bereiken? - 1.1.1 Ruimte & Wonen - 2. Ruimtelijke omgeving	Hoeveel woningen zijn hiervan inmiddels opgeleverd, in aanbouw, planologisch mogelijk gemaakt of nog uitsluitend in voorbereiding en hoeveel woningen zijn er al of worden nog gesloopt?	De 890 woningen betreffen de bruto woningbouwambitie uit het Programma Wonen 2024 voor de periode 2022 tot en met 2030. Hierbij is de sloop van woningen nog niet in mindering gebracht. De netto nieuwbouwopgave uit het Programma Wonen 2024 bedraagt 685 woningen. In de periode 2022 tot en met augustus 2026 zijn in totaal 438 nieuwbouwwoningen aan de woningvoorraad toegevoegd. In diezelfde periode zijn in totaal 54 woningen gesloopt. Wij monitoren de ontwikkeling van de woningvoorraad aan de hand van CBS-gegevens, overeenkomstig de regionale afspraken voor de SRBT-Woondeal. Voor een nadere toelichting op deze monitoring en de berekening verwijzen wij naar de raadsinformatiebrief van 17 augustus 2026.
13	Begroting 2027-2030 - Programma 1 Ruimte & Economie - 1.1 Wat willen we bereiken? - 1.1.1 Ruimte & Wonen - 5. Regie pakken op de woningmarkt	Welke juridische en ruimtelijke instrumenten uit het nieuwe Volkshuisvestingsprogramma zet u vanaf 2027 in om betaalbaarheid en lokale binding af te dwingen?	Het bewaken en bevorderen van betaalbaarheid is een van de hoofddoelen van het Programma Wonen 2024. Het nieuwe Volkshuisvestingsprogramma bouwt hierop voort en werkt het woonbeleid uit in concrete doelen en maatregelen. De juridische borging van betaalbaarheid en lokale binding vraagt, afhankelijk van het doel en de wettelijke mogelijkheden, om passende instrumenten, zoals het omgevingsplan, de huisvestingsverordening en anterieure overeenkomsten. Omdat het programma nog wordt opgesteld, is het te vroeg om op de specifieke inzet vanaf 2027 vooruit te lopen. Wij beogen uw raad op korte termijn nader te informeren over het Volkshuisvestingsprogramma.

Gemeente Geertruidenberg

14	Begroting 2027-2030 - Programma 1 Ruimte & Economie - 1.2 Wat gaan we daar voor doen? - 1.2.4 Economie & Toerisme - Wat gaan we daarvoor doen?	Welke concrete economische resultaten verwacht u van de nieuwe economische visie en hoe voorkomt u dat er straks wel een visie ligt, maar er onvoldoende geld is voor de uitvoering?	Samen met het brede economisch veld gaan we deze visie ontwikkelen, we verwachten concrete resultaten zoals behoud werkgelegenheid, groei van lokale ondernemingen , toename van toeristisch bezoekers, een sterker ondernemersklimaat. Daarnaast gaan we ervan dat de visie bijdraagt aan innovatie, verduurzaming en intensievere samenwerking tussen onderwijs en arbeidsmarkt. We ontwikkelen en realiseren het uitvoeringsprogramma samen met onze samenwerkingspartners, waarbij we zoveel mogelijk de bestaande budgetten willen inzetten.
15	Begroting 2027-2030 - Programma 1 Ruimte & Economie - 1.2 Wat gaan we daar voor doen? - 1.2.3 Leefbaarheid - Klimaatbestendige leefomgeving	In de begroting staan verschillende klimaat- en duurzaamheidsambities. Welke maatregelen leveren aantoonbaar voordeel op voor inwoners, zoals lagere energielasten, minder wateroverlast of meer groen?	Alle klimaat- en duurzaamheidsambities in de begroting zijn erop gericht maatschappelijke meerwaarde voor onze inwoners te creëren. Zie voor de concrete projecten: https://www.duurzaamgeertruidenberg.nl/
16	Begroting 2027-2030 - Programma 1 Ruimte & Economie - 1.2 Wat gaan we daar voor doen? - 1.2.5 Openbare orde en veiligheid - Weerbaarheid	· Welke aanvullende maatregelen -naast het invullen van vacatures en het vakbekwaam houden van crisismedewerkers met opleidingen, trainingen en oefeningen- neemt u in 2027 om de gemeentelijke weerbaarheid en crisisbeheersing te versterken? ·Welke stappen en wanneer zet uw college om de continuïteit van de gemeentelijke bedrijfsvoering en dienstverlening te borgen in beleid op strategisch, tactisch en operationeel niveau?	Weerbaarheid kent een splitsing tussen maatschappelijke weerbaarheid en weerbare overheid. De maatschappelijke weerbaarheid kan worden bezien vanuit crisisbeheersing. Dit gaat er namelijk over hoe weerbaar onze samenleving is. Waar hebben we kwetsbare doelgroepen die extra aandacht behoeven tijdens een incident of crisis, maar ook bijvoorbeeld het bewust maken van onze inwoners over de risico's en het aanleggen van een noodpakket. Het onderwerp weerbare overheid richt zich op hoe weerbaar wij als organisatie zijn. Hier kijken we naar aan de hand van de Brabantse norm weerbare overheid. Deze norm bestaat uit verschillende onderwerpen, uiteenlopend van informatievoorziening tot HR aangelegenheden. Ook bedrijfscontinuïteit en het borgen van de dienstverlening zijn hier onderdeel van. De Brabantse norm heeft in 2026 een actualisatie doorgemaakt. De nieuwe onderwerpen en stappen uit de herziene norm worden met ingang van 2027 verder opgepakt, geïmplementeerd en geborgd binnen de organisatie.

17	Begroting 2027-2030 - Programma 2 Mens en Zorg - 2.1 Wat willen we bereiken? - 2.1.3 WMO en Jeugd - Jeugdhulp en Stevig Lokaal Team	Vanaf 1 januari 2027 stappen we -samen met Drimmelen- over van het CJG naar het SLT (Stevig Lokaal Team). Hoe voorkomt u dat de overgangs- en transformatiekosten in 2027 leiden tot extra financiële druk, terwijl de regionale jeugdzorgkosten al een nadeel laten zien?	Het is inderdaad zo dat we samen met de andere gemeenten in de jeugdhulpregio West Brabant Oost (WBO) het jeugdhulplandschap transformeren. Vanaf 2027 zullen de Stevige Lokale Teams een groot deel van de jeugdhulptaken op zich nemen. De uitvoering van de SLT's is een aanbesteding geweest en deze is voor perceel 1 (Geertruidenberg, Altena, Drimmelen en Oosterhout) gegund aan de het samenwerkingsverband van Surplus, Sterk Huis en MEE. Het SLT wordt bekostigd via een taakgerichte financiering. Dit betekent dat de opdrachtnemer een vast bedrag krijgt voor de uitvoering van de taak. Dit zou stabiliteit moeten bieden in dit deel van de uitgaven van de jeugdhulp. Daarnaast is de opdracht van het SLT om de beweging naar voren te maken en dus veel probleem proberen op te lossen in de sociale basis of vrij toegankelijke hulp. Ook wordt een collectief aanbod verder uitgebreid. Dit alles moet op termijn leiden tot verminderde inzet van Niet Vrij Toegankelijke Hulp. Wij geloven oprecht dat deze beweging de druk op de jeugdzorg gaat verminderen. We zijn ook realistisch. We hebben niet de verwachting dat dit vanaf 1 januari meteen het geval zal zijn. In het begin kunnen we zeker te maken krijgen met frictiekosten als het gevolg van bijvoorbeeld meer beschikkingen of PGB's. Voor dergelijke frictiekosten is vooralsnog geen budget opgenomen (let op: dit is niet hetzelfde als de regionale implementatiekosten). We zullen dit echter zorgvuldig monitoren en zo nodig en mogelijk bijsturen.
18	Begroting 2027-2030 - Programma 2 Mens en Zorg - 2.2 Wat gaan we daar voor doen? - 2.2.1 Sociale basis - Schuldhulpverlening	Welke besparingen en wanneer verwacht u van preventie, vroeg-signalering en algemene voorzieningen?	De besparingen die verwacht worden van preventie, vroeg signalering en algemene voorziening zijn minder schuldhulpverleningstrajecten (want problematische schulden worden geprobeerd te voorkomen) en minder maatschappelijke kosten als gevolg van schulden (bijv. zorgkosten). Echter is de causaliteit lastig weer te geven en zijn de resultaten pas op lange termijn zichtbaar.
19	Begroting 2027-2030 - Programma 2 Mens en Zorg - 2.3 Wat mag het kosten? - Wat mag het kosten?	Voor Wmo huishoudelijke verzorging begroot u vanaf 2028 - door stijgend gebruik en de pilot reablement- € 350.000 extra. Op welke termijn verwacht u dat deze pilot zich terugbetaalt in minder zorguren?	De meerjarige begroting is herzien. De eerder begrote besparing vanaf 2028 t.o.v. 2026 is niet realistisch vanwege autonome ontwikkelingen (d.w.z. stijgende cliëntenaantallen en stijgende tarieven). Het begrote bedrag voor 2027 van €3.085.000 is nu ook opgenomen voor 2028 t/m 2030. Er zijn landelijke ontwikkelingen waarvan de impact op het budget voor huishoudelijke ondersteuning nog onduidelijk is. In het coalitieakkoord staat het voornemen om huishoudelijke ondersteuning uit de Wmo te

			halen per 2029. Daarnaast wordt in het laatste kwartaal van 2026 het wetsvoorstel voor de invoering van een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage per 2028 door de Tweede Kamer behandeld. Op basis van pilots bij andere gemeenten wordt verwacht dat reablement gemiddeld leidt tot een afname van circa 15-20% van het aantal geïndiceerde uren huishoudelijke ondersteuning per cliënt. In de eerste helft van 2027 wordt de pilot geëvalueerd en dan zal een advies worden uitgebracht over het vervolg.
20	Begroting 2027-2030 - Programma 2 Mens en Zorg - 2.3 Wat mag het kosten?	Hoe ontwikkelen de uitgaven voor jeugdzorg, Wmo en participatie zich de komende jaren? Hoeveel cliënten, gemiddelde kosten per cliënt en volumegroei liggen aan de ramingen ten grondslag?	Jeugd: de gemeente kende de afgelopen jaren een stijgend aantal unieke jeugdigen die gebruik maakten van jeugdzorg met een gemiddelde van 735 jeugdigen per jaar, waarna in 2025 voor het eerst sinds jaren een absolute daling te zien was naar 707 jeugdigen. De verwachting is dat het aantal jeugdigen die jeugdzorg afnemen stabiel blijft, maar dat de kosten per traject / per jeugdige, in lijn met voorgaande jaren, ook in 2026 nog zullen stijgen. De gemiddelde kosten per jeugdige per jaar over de afgelopen jaren zijn gestegen van € 7.705 (in 2022) naar € 12.136 (in 2025). De verklaring van deze stijging zit voornamelijk in de hogere kosten per gemiddelde zorgdag voor de verschillende zorgsoorten en, als onderdeel daarvan, met name in de verschuiving van goedkopere naar duurdere zorgsoorten/producten. De gestegen kosten per gemiddelde zorgdag betreft bijna 84% van de totale kostenstijging in de afgelopen jaren. Het overige deel van de gestegen kosten zit met name in de stijging van de hoeveelheid dagen dat jeugdigen in jeugdzorg bleven. Wmo: Voor de Wmo wordt uitgegaan van een totale stijging van 5% van het aantal cliënten tot 2029. Dit verschilt echter sterk per Wmo voorziening. In verband met de vergrijzing wordt onder meer een sterkere groei verwacht voor huishoudelijke ondersteuning en trapliften. Voor Wmo begeleiding wordt een minder sterke groei verwacht in verband met de beweging naar de voorkant. Door het realiseren van vrij toegankelijke voorzieningen kunnen hulpvragen in het voorliggende veld worden opgepakt. Het is nog onduidelijk wat de impact van de landelijke ontwikkelingen zal zijn op de uitgaven voor Wmo (zie vorige vraag). Participatie: Voor de ontwikkelingen van doelgroepen Participatiewet volgen wij de prognose van het Rijk, die wordt gepubliceerd

			via de circulaires. We zien afgelopen jaar dat de stijging van het aantal uitkeringen afvlakt. Inmiddels is het aantal uitkeringen gedaald naar ongeveer 300. Echter, worden de kosten per uitkering hoger door de halfjaarlijkse indexatie van 4%. Ook de uitgaven aan Loonkostensubsidie en Beschut werk zullen komende jaren blijven stijgen, doordat dit relatief nieuwe regelingen zijn. Hierdoor is er wel instroom, maar slechts minimaal sprake van uitstroom via pensionering. De ontwikkeling van minimaregelingen en Bijzondere bijstand baseren wij op historische gegevens, waarbij ook gerekend wordt met een indexering van 4%.
21	Begroting 2027-2030 - Programma 2 Mens en Zorg - 2.3 Wat mag het kosten?	Het coalitieakkoord kiest voor het verleggen van de focus van 'zorg naar gezondheid'. Welke concrete indicatoren gebruikt u om te meten of de inzet van GALA/IZA-middelen ook daadwerkelijk leidt tot een lagere instroom in de Wmo en Jeugdhulp?	Voor het meten van de effecten van GALA en IZA worden veel indicatoren gebruikt. Er wordt gekeken naar bekende instroom in Wmo en jeugdhulp. Ook wordt er gekeken naar de leefwereld en context van de hulpbehoevende. Denk aan indicatoren als hoeveel mantelzorgers en vrijwilligers zijn er, hoelang de wachtlijsten voor hulp en ondersteuning zijn, wat voor hulp en ondersteuning er wordt ingezet en hoeveel dat kost. Voor IZA bouwen we op dit moment aan een regionale monitor, waarbij het Regiobeeld en het Regioplan als nulmeting gelden. De eerste resultaten over de afgelopen jaren zijn nu nog niet bekend. Lokaal is de monitoring van GALA minder robuust. De regionale monitor biedt echter veel data. Voor begrotingsjaar 2027-2030 wordt de ingezette richting naar gezondheid verder doorgezet. IZA en GALA gaan vanaf 2027 over in het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). Hoe we de effecten precies gaan meten, wordt per leefgebied nog uitgewerkt. Belangrijk bij zowel IZA/GALA als AZWA is dat losse cijfers niet het hele verhaal vertellen over de instroom in de Wmo en Jeugdhulp. De kracht van de meting zit juist in de samenhang en het totaalbeeld van zorg en welzijn ('tellen én vertellen'). Een verandering in de instroom kun je namelijk zelden direct koppelen aan één enkele indicator of maatregel.
22	Begroting 2027-2030 - Programma 3 Bestuur & Dienstverlening - 3.2 Wat gaan we daar voor doen? - 3.2.1 Bestuur en organisatie	In hoeverre neemt u digitale soevereiniteit en afhankelijkheid van grote, met name niet Europese bedrijven mee in de agenda voor informatievoorziening en digitalisering?	We volgen de landelijke ontwikkelingen op het gebied van soevereiniteit. Op basis daarvan kijken we waar we kunnen aanhaken of meedoen en vormt daarbij zeker een aandachtspunt bij het opstellen van de agenda voor informatievoorziening en digitalisering.

Gemeente Geertruidenberg

23	Begroting 2027-2030 - Paragrafen - Paragraaf B - Weerstandsvermogen en risicobeheersing	Welke invloed heeft het -de komende jaren- moeten aanspreken van de 10%-ruimte van de VAR op het solvabiliteitsratio op langere termijn?	Zie ook het antwoord hierop op eerdere vragen.
25	Begroting 2027-2030 - Inleiding - Voorwoord - Verloop Begrotingsaldo 2027-2030	In de begroting staat extra formatiebehoefte van € 470.000 in 2027 en € 675.000 per jaar vanaf 2028. Uit welke functies, taken en formatieplaatsen bestaat deze uitbreiding en welk deel van deze formatie is tijdelijk en structureel?	We zijn een dienstverlenende organisatie. Voor een belangrijk deel wordt de kwaliteit bepaalt door de inzet van onze medewerkers. De afgelopen jaren is meermaals aangegeven dat de druk op het ambtelijk apparaat groot is. Het Van de Laar-onderzoek bevestigt dit. Het toevoegen van formatie is niet de enige oplossing. De investering in de organisatie in de aanpak “Grenzen Verleggen” is noodzakelijk om als zelfstandige gemeente mee te kunnen naar de toekomst. De formatie die we in deze begroting toevoegen is 7 fte. Dit is allemaal structurele formatie en minimaal noodzakelijk om ook in 2027 onze wettelijke taken uit te kunnen voeren. Deze formatie wordt primair toegevoegd aan de uitvoering in het sociaal domein voor de uitvoering van Participatiewet in Balans. Daarnaast wordt beleidscapaciteit toegevoegd aan het ruimtelijk domein voor de noodzakelijke uitwerkingen van de Omgevingswet. De uitbreiding is daarmee primair te verklaren vanuit een uitbreiding van wettelijke taken.
26	Begroting 2027-2030 - Paragrafen - Paragraaf F - Verbonden partijen	Kunt u aangeven wat -bijvoorbeeld door collectieve inkoop en schaalvoordelen- de concrete financiële voordelen (baten -/- kosten) zijn van deelname aan het Inkoopbureau West-Brabant?	Nee, deelname aan het Inkoopbureau West-Brabant, nu WijzijnKarel, heeft geen betrekking op collectieve inkoop en schaalvoordelen. WijzijnKarel geven invulling aan onze inkoopfunctie.
27	Begroting 2027-2030 - Paragrafen - Paragraaf H - Openbaarheid - Paragraaf H - Wet open overheid	Formatieruimte voor de Wet open overheid (Woo) is geregeld, maar deze vacature is (wederom) nog vacant. Kunt u inzicht geven in de volgende cijfers over de uitvoering van de Woo vanaf 1 mei 2022 (start Woo) tot nu, bij voorkeur uitgesplitst naar kalenderjaar? ·Aantal ontvangen Woo-verzoeken. ·Aantal volledig en gedeeltelijk gehonoreerde verzoeken. ·Aantal afgewezen verzoeken. ·Aantal verzoeken waarbij de wettelijke beslistermijn is overschreden.	Het afwikkelen van Woo-verzoeken (passieve openbaarmakingsplicht) en actieve openbaarmakingsplicht zijn twee verschillende rollen. Er is voldoende formatie beschikbaar om beide rollen uit te voeren, maar de rollen zijn op dit moment nog niet bezet. In de dagelijkse uitvoering ligt het accent nu wel bij het afwikkelen van Woo-verzoeken. <u>Aantal ontvangen Woo-verzoeken:</u> 2022, 18 Woo-verzoeken; 2023, 33 Woo-verzoeken; 2024, 23 Woo-verzoeken; 2025, 21 Woo-verzoeken; 2026, 30 (tot op heden, 22-10-2026) Woo-verzoeken.

		·Aantal gevallen waarin een dwangsom is opgelegd wegens niet tijdig beslissen en -indien van toepassing- het totale bedrag aan verbeurde dwangsommen. ·In hoeverre heeft de beschikbare personele capaciteit invloed op de tijdige afhandeling van Woo-verzoeken en de uitvoering van de actieve openbaarmakingsplicht?	
28	Begroting 2027-2030 - Financiële bijlagen - Investeringsplan 2027-2030 - Investeringsplan 2024-2027	-Welke investeringen uit het investeringsplan zijn volgens u noodzakelijk voor wettelijke verplichtingen of veiligheid, en welke kunnen we uitstellen zonder onevenredige gevolgen? -Wat is de streefdatum voor het feitelijk beginnen (bouwwerkzaamheden, afsluitingen red.) aan de aanpak van zowel de wegen als de riolering in de Hooipolder?	In 2025 hebben wij in het kader van bezuinigingen en ombuigingen kritisch gekeken naar onze investeringen. Veel werkzaamheden in de openbare ruimte of bij de Buitendienst, vloeien voort uit technische noodzaak of wettelijke verplichtingen of zorgplichten die u terug kunt vinden in de verschillende beheerprogramma's (Stedelijk Water, Openbare Verlichting, Onderhoud Wegen, Infrastructurele kunstwerken) die tijdens de vorige raadsperiode zijn vastgesteld. De investeringen met betrekking tot de blackspots hebben een directe relatie met het verbeteren van de verkeersveiligheid, vaak in combinatie met de mobiliteit en bereikbaarheid van en binnen de gemeente. Uitstel leidt tot hogere onderhoudskosten en kan leiden tot veiligheidsrisico's (bijv. het bezwijken van riolen. Hooipolder Oost bestaat uit drie fases die wij achter elkaar uit willen voeren. Het betreft het vervangen van de riolering en het aanleggen van een hemelwaterriool, herinrichting van de wegen en vergroenen van het gebied. Daarom worden deze fases gezamelijk voorbereidt start 2028. De beoogde uitvoering is: fase 1: 2029 fase 2: 2029-2030 fase 3: 2030-2031 Wij kijken bij deze 'wijk' renovatie naar koppelkansen zoals energie- en/of warmtetransitie of andere werkzaamheden van derden. Als deze derden niet gelijktijdig met mee kunnen schakelen, moeten wij mogelijk onze werkzaamheden temporiseren. Dit is bijvoorbeeld gebeurd bij Ravelijn 2 en 3, i.v.m. geplande bouwactiviteiten van Thuisvester. Zie ook bijlage 1: Toelichting investeringsplan

Gemeente Geertruidenberg

Vragen Keerpunt '74

Nr.	Locatie Begroting	Vraag	Antwoord
41	Begroting 2027-2030 - Inleiding - Voorwoord	Diverse malen wordt in het raadsvoorstel en begroting verwezen naar de Kadernota 2027 als het gaat om de aanpak van de bestaande structurele financiële problemen. Dat betekent dat 2027 grotendeels een verloren jaar zal zijn voor wat betreft de aanpak van die problemen en aanpassing van beleid dat er voor moet zorgen dat die problemen tot een oplossing komen. Waarom komt u niet eerder met serieuze oplossingen zonder weer naar reserves of lastenverzwaringen te grijpen? Het college wil "orde op zaken brengen", en "prioriteiten stellen". Aan welke activiteiten of beleidsterreinen wordt gedacht om op te af te bouwen, te beëindigen of anderszins financieel te bezuinigen?	Het College weet zich geconfronteerd met een stevige financiële uitdaging. Dit is een uitdaging die het College graag integraal oppakt en ook graag in samenspraak met de Raad. De keuzes waar we voor staan, zijn mogelijk ingrijpend. Er is tijd en ruimte nodig om met elkaar tot verantwoorde keuzes te komen die ook houdbaar zijn op de langere termijn. 2027 is daarmee geen verloren jaar, maar een voorbereidend jaar. We werken nu toe naar een moment van besluitvorming bij de kadernota 2028 (raad juli 2027). Wanneer blijkt dat maatregelen al in 2027 voor een financieel resultaat zullen zorgen, worden deze vertaald in de Voorjaarsnota 2026. Orde op zaken stellen heeft in de eerste plaats betrekking op de financiële en personele data. Dit is een ambtelijke en administratieve exercitie onder meer om keuzemogelijkheden en onderzoeksrichtingen te inventariseren. Voor nu is het zoekgebied breed over het gehele takenpakket van de gemeente. Op basis van de genoemde exercitie kan meer focus worden aangebracht in het zoekgebied.
42	Begroting 2027-2030 - Inleiding - Voorwoord - Verloop Begrotingsaldo 2027-2030	De begroting is voor het jaar 2027 sluitend gemaakt met name door onttrekking van 10% uit de VAR (€ 1,375 miljoen). A. Aan welke structurele maatregelen denkt het college als de provincie de 10% regeling in toekomstige jaren niet meer accepteert? B. Graag enig inzicht in mogelijke concrete maatregelen waaraan het college denkt om de meerjarige tekorten van 2028, € 4,0 miljoen, 2029,	A,B: We werken toe naar besluitvorming in de Raad bij de kadernota 2028, respectievelijk de Voorjaarsnota 2027. Dit is net voor de zomer 2027. De intentie is om half maart in gesprek te gaan met de Raad om de keuzemogelijkheden en oplossingsrichtingen in beeld te brengen. De concrete uitwerking en keuzescenario's komen terug in de kadernota. Op dit moment zijn concrete maatregelen nog niet in beeld. C: Zie ook inleiding van de begroting, de tweede tabel onder paragraaf 'Verloop Begrotingsaldo 2027-2030'. Het 'Saldo meerjarenbegroting 2027-2030' voor 2027 komt uit op 810 N. Dit bedrag is al exclusief de inzet van de VAR van 1.375 V. Als uit dit saldo van 810 N de incidentele baten (11.782) en de incidentele onttrekkingen uit de reserves (1.988) worden gehaald, dan is het begrotingstekort voor 2027 excl. inzet VAR, incidentele baten en incidentele onttrekkingen uit reserves 14.580 N.

		6,8 miljoen en 2030, € 6,9 miljoen weg te werken? C.Hoe groot zou het begrotingstekort in 2027 zijn zonder inzet van de VAR, incidentele baten, en incidentele onttrekkingen uit reserves? D. Waaruit blijkt objectief dat de in de tabel genoemde structurele uitbreiding personeelsformatie (2027: € 470.000 / 2028 € 675.000) noodzakelijk is en welke noodzakelijke taken nu niet maar dan wel uitgevoerd kunnen worden? E. Hoeveel fte en financieel van de voorgestelde personeelsuitbreiding betreft extra structurele formatie en hoeveel betreft feitelijke taken die nu uitgevoerd worden via inhuur van externen? F. Welke prestatie-indicatoren zijn gekoppeld aan uitbreiding personeelsformatie in het algemeen en in het bijzonder aan deze uitbreiding zodat de raad kan vaststellen of formatie-uitbreiding succesvol is geweest?	D,E: We zijn een dienstverlenende organisatie. Voor een belangrijk deel wordt de kwaliteit bepaalt door de inzet van onze medewerkers. De afgelopen jaren is meermaals aangegeven dat de druk op het ambtelijk apparaat groot is. Het Van de Laar-onderzoek bevestigt dit. Het toevoegen van formatie is niet de enige oplossing. De investering in de organisatie in de aanpak “Grenzen Verleggen” is noodzakelijk om als zelfstandige gemeente mee te kunnen naar de toekomst. De formatie die we in deze begroting toevoegen is 7 fte. Dit is allemaal structurele formatie en minimaal noodzakelijk om ook in 2027 onze wettelijke taken uit te kunnen voeren. Deze formatie wordt primair toegevoegd aan de uitvoering in het sociaal domein voor de uitvoering van Participatiewet in Balans. Daarnaast wordt beleidscapaciteit toegevoegd aan het ruimtelijk domein voor de noodzakelijke uitwerkingen van de Omgevingswet. De uitbreiding is daarmee primair te verklaren vanuit een uitbreiding van wettelijke taken. F: Er zijn op dit moment geen prestatie-indicatoren gekoppeld aan de uitbreiding van de formatie, aangezien het hier een directe relatie met een uitbreiding van het takenpakket van de gemeente betreft.
43	Begroting 2027-2030 - In één oogopslag - BIO (Begroting in een oogopslag) - Uitgaven 2027 gemeente Geertruidenberg € miljoen	Begroting in een oogopslag: inkomsten en uitgaven ong. € 94 miljoen in het jaar 2027. In de oorspronkelijke begroting 2026-2029 (voor wijzigingen) op de pagina “begroting in een oogopslag” zijn de inkomsten en uitgaven ong. € 84 miljoen. Graag uitleg over dit verschil van ong. € 10 miljoen met specificatie?	**Uitgaven**: +€ 3,24 miljoen op Mens en Zorg, +€ 4,28 miljoen op fysieke leefomgeving en +2,71 miljoen op dienstverlening. Totaal € 10,23 miljoen. **Ontvangsten**: +€2,74 miljoen op algemene uitkering, +€1,5 miljoen op lokale heffingen, +€3,29 miljoen op andere inkomsten, +€ 0,35 miljoen op specifieke uitkeringen en € +0,93 miljoen extra uit reserves. Totaal € 8,81 miljoen.

Gemeente Geertruidenberg

44	Begroting 2027-2030 - Programma 3 Bestuur & Dienstverlening - 3.3 Wat mag het kosten?	Onder 0.4 wordt telkens met kopje “Overhead” extra lasten geraamd, zo lijkt het en een aantal met als toelichting “Dit betreft een bijraming van de salarissen, waaronder de te verwachten CAO-gevolgen, op basis van de bestaande formatie.” In totaal gaat het om een bijraming van ongeveer € 2,4 miljoen. a. Zitten in al deze posten ook nog structurele uitbreidingen van de personeelsformatie “verborgen”? b. Zo ja, om welke bedragen gaat het dan voor 2027 en daarna structureel? c. Zo neen, graag nadere algemene uitleg van de bedragen onder 0.4?	a. Niet verborgen. In dit overzicht is per domein uitgesplitst wat de autonome ontwikkeling is als gevolg van CAO en de vertaling van de eerder genoemde formatie-uitbreiding naar de domeinen. b. Niet van toepassing, zie toelichting onder a. c. Niet van toepassing, zie toelichting onder a.
45	Begroting 2027-2030 - Programma 2 Mens en Zorg - 2.3 Wat mag het kosten?	Onder 6.3 Inkomensregelingen uitgaven 2027-2030 jaarlijks een gelijkblijvend bedrag van bijna € 7 miljoen. Verwacht het college geen stijging van de werkeloosheid - nog los van aangekondigde bezuinigingen WW - waardoor onvermijdelijk een groter beroep gedaan gaat worden op gemeentelijke inkomensregelingen zoals o.a. de bijstand?	Het college is zeker bedacht op een mogelijke stijging op de gemeentelijke inkomensvoorzieningen. In Geertruidenberg neemt het aantal inwoners met een WW-uitkering toe. Dit is in lijn met de landelijke en regionale trend. Wij monitoren het aantal WW-uitkeringen als indicator voor potentiële aanvragen PW-uitkeringen. Tegelijkertijd niet iedereen die werkloos wordt of van wie de WW-uitkering eindigt, komt in de bijstand terecht. De gevolgen hangen onder meer af op de kansen op werk, de persoonlijke inkomenssituatie en het recht op andere voorzieningen. De beoogde verkorting van de WW-duur is uitgesteld tot 1 januari 2029 en de andere aanpassingen zijn beoogd vanaf 2030. Eventuele effecten van deze wijzigingen verwachten we pas vanaf 2030. Voor de gemeentelijke uitkeringen worden we jaarlijks door de overheid gecompenseerd via de BUIG-gelden. Ook hier zien we dat deze in de laatste circulaire wordt verhoogd. In de begroting is bij de minimaregelingen rekening gehouden voor 2027 met een stijging van 4%.
46	Begroting 2027-2030 - Financiële bijlagen - Investeringsplan 2027-2030 - Investeringsplan 2024-2027	Op deze pagina’s is opgenomen het investeringsplan 2027-2030. Voor wat betreft het jaar 2027 is aan investeringsbudget opgenomen voor een	Ja, dit is getoetst op basis van de verwachtingen die er nu zijn. Als het op de investeringsbegroting staat dan is het uitvoerbaar met de beschikbare capaciteit.

		totaalbedrag van bijna € 8 miljoen. Is (extra) getoetst - mede gelet op het soort investeringen - of dit allemaal in 2027 uitvoerbaar is en achteraf (volgend jaar) niet zal blijken dat er sprake is van onderbesteding, waardoor de lasten voor de burger in 2027 meer gestegen zijn dan nodig is?	
47	Begroting 2027-2030 - Inleiding - Voorwoord	Voorgesteld wordt om o.a. de nieuwe programma-indeling van de begroting 2027-2020 vast te stellen. Echter deze is feitelijk al doorgevoerd. a. Wanneer heeft de raad conform artikel 2 van de Financiële Verordening zelf de nieuwe programma-indeling etc. vastgesteld? b. Welke informatie kreeg de gemeenteraad bij de indeling in 7 programma's (t/m begroting 2026) en nu niet meer?	In De Raad Luistert van 3 september is kort aangestipt dat we bij de begroting voor willen stellen om de programma-indeling te wijzigen. De bekrachtiging van dit voorstel vindt plaats bij de besluitvorming over de begroting. De informatiewaarde voor de Raad wordt feitelijk uitgebreid. In de vorige opzet werd aangesloten bij de programma's in de opzet van het programmatisch werken. Daarmee werd primair ingezet om de raad te informeren over de ontwikkelopgaven en minder over de reguliere taakuitoefening. In deze opzet is meer ruimte om de raad te informeren over de reguliere taakuitoefening en de relatie hiervan met de financiële middelen.
48	Begroting 2027-2030 - Inleiding - Voorwoord	Op diverse pagina's wordt gesproken over asielzoekers en statushouders. a. Wanneer komt het beroep tegen de beslissing van de minister inzake de spreidingswet op zitting bij de bestuursrechter ? b. Wat is de stand van zaken m.b.t. het onderzoek of de voorrangspositie van statushouders kan worden herzien ? c Kan deze herziening voorrang statushouders zonder medewerking van Thuisvester ? d. Het Hoge Veer is vanaf 1 november 2028 niet meer beschikbaar voor asielzoekers en Oekraïense ontheemden. Het college wil uiterlijk 1 januari 2027 duidelijkheid hebben over	a. Op dit moment is nog niet bekend wanneer ons beroep op zitting komt. De gemeente Den Haag heeft op 2 juni 2026 een beroep verloren bij de Rechtbank Den Haag over het verdeelbesluit van asielzoekers onder de Spreidingswet. De Rechtbank Den Haag oordeelde dat de gemeente Den Haag ongelijk kreeg in haar beroep tegen het verdeelbesluit voor asielopvang. Volgens de rechtbank laat de Spreidingswet geen ruimte toe om specifieke omstandigheden van een individuele gemeente mee te wegen. De gemeente Den Haag heeft tegen deze uitspraak hoger beroep ingediend bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. De verwachting van onze huisadvocaat is dat dit hoger beroep in november van dit jaar wordt behandeld en dat de uitspraak volgt in december van dit jaar. Onze huisadvocaat geeft aan dat deze uitspraak in hoger beroep richtinggevend zal zijn voor de beroepszaken die zijn ingediend tegen het (her)verdeelbesluit inzake de Spreidingswet, waaronder ook die van de gemeente Geertruidenberg. Onze huisadvocaat verwacht dat de Rechtbank Den Haag om die reden de uitspraak van de Raad van State afwacht alvorens deze de zittingsdatum plant van ons beroep

		een alternatieve opvanglocatie (zie ook Coalitieakkoord). Hoe is de stand van zaken met deze zoektocht ?	b. In de meerjarige prestatieafspraken 2026–2030 is met Thuisvester afgesproken om gezamenlijk te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om de achterstand in de wettelijke huisvestingstaakstelling voor statushouders in te lopen. Aan deze afspraak is tot op heden nog geen invulling gegeven. Deze afspraak heeft overigens geen betrekking op het herzien van de voorrangspositie van statushouders. Naar dit specifieke onderwerp loopt momenteel geen afzonderlijk gemeentelijk onderzoek. c. De gemeente heeft binnen de kaders van de Huisvestingswet bevoegdheden om regels over de verdeling van woonruimte vast te stellen en te wijzigen. Hiervoor is niet zonder meer instemming van Thuisvester vereist. De huidige Huisvestingsverordening Geertruidenberg 2026 kent echter geen afzonderlijke voorrangsregeling voor statushouders. De huisvesting van statushouders vindt in de praktijk plaats in samenwerking met Thuisvester. Een eventuele wijziging van de huidige werkwijze vraagt daarom om afstemming met Thuisvester. Daarbij blijft de gemeente verantwoordelijk voor het realiseren van de wettelijke huisvestingstaakstelling. d. Op 19 juni 2025 heeft de gemeenteraad twee percelen ten zuiden van de Eendrachtsweg (De Driehoek) aangewezen als voorkeurslocatie voor de opvang van de Oekraïense ontheemden en asielzoekers die nu in het Hoge Veer verblijven, in combinatie met extra woningen voor woningzoekenden. In onze raadsinformatiebrief van 8 april 2026 meldden wij dat het project een tekort heeft van ongeveer € 9 miljoen op een investering van € 51 miljoen. Ook gaven wij aan dat realisatie vóór het einde van de opvang in het Hoge Veer (31 oktober 2028) niet reëel is. Voor het dekken van het tekort rekenden wij op een zogenaamde transitiekostenvergoeding op basis van de Doelgroepflexibele Regeling (DFR). Deze regeling vergoedt de kosten van opvang en huisvesting voor Oekraïense ontheemden, asielzoekers en statushouders. De DFR is later dan aangekondigd, op 1 juli 2026, in werking getreden. Wij hebben op 17 juli 2026 een DFR-aanvraag ingediend voor De Driehoek. Op 26 augustus 2026 is die afgewezen: de verwachte realisatie van De Driehoek (2031) valt na de einddatum van de regeling (4 maart 2030). Ambtelijk en bestuurlijk hebben wij met het ministerie gezocht naar oplossingen binnen of naast de DFR. Dat heeft tot nu toe geen uitweg opgeleverd. We zoeken door naar mogelijkheden om De Driehoek alsnog te realiseren. Tegelijk moeten we uitkijken naar een tijdelijke, eenvoudiger te realiseren oplossing elders, omdat het Hoge Veer uiterlijk tot 31 oktober 2028 beschikbaar is.

49	Begroting 2027-2030 - Programma 3 Bestuur & Dienstverlening - 3.3 Wat mag het kosten?	Het college spreekt diverse keren over acute wettelijke -, veiligheids- en continuïteitsrisico's of opgaven. Het lijkt erop dat ook bij de daar genoemde domeinen personeelsuitbreiding plaats vindt, dus bovenop de eerder genoemde personeelsuitbreiding. Kan concreet worden aangegeven bij de verschillende domeinen: a. welke risico's of opgaven? b. welke wettelijke taken? c.wat zijn de gevolgen als deze personeelsuitbreiding niet wordt bewerkstelligd?	Zie voor de beantwoording van deze vraag ook hetgeen reeds is opgenomen bij de vraag over 0.4 Overhead.
50	Begroting 2027-2030 - Programma 2 Mens en Zorg - 2.1 Wat willen we bereiken? - 2.1.3 WMO en Jeugd - Jeugdhulp en Stevig Lokaal Team	a. Kan het college aangeven welke besparing op de jeugdzorg daadwerkelijk verwacht wordt door de invoering van het Stevig Lokaal Team (SLT) in de jaren 2027 t/m 2030? b. Ligt de invoering van de SLT's per 1 januari 2027 nog op schema, gelet op de personeelsproblemen op dit moment? c. In de risico-analyse (Paragraaf B) staat de toename van de kosten Jeugdwet genoemd als grootste financieel risico van de gemeente. Welke financiële effecten zijn al verwerkt in begroting 2027-2020? d.Op p. 104 in de tabel, 5e regel van onderen, wordt gesproken over onrendabele top Jeugd. Wat is de	a. Besparing op jeugdzorg vanuit de invoering van het SLT zou moeten worden gerealiseerd doordat lichte en middelzware ambulante hulp zelf wordt uitgevoerd in plaats van individueel toegewezen trajecten via inkoop, het beter sturen van de instroom en het sturen op de duur van trajecten en het tijdig afschalen van duurdere naar lichtere hulp of het eigen netwerk. b. Er wordt op dit moment hard gewerkt aan de implementatie van het SLT. Wij gaan er van uit dat op 1 januari het SLT operationeel is. Dat wil zeggen dat de zorgcontinuïteit geborgd is en nieuwe vragen zullen worden opgepakt. Er zullen nog wat losse eindjes zijn wat ervoor zorgt dat de implementatie nog in 2027 doorloopt. De genoemde personele problemen hebben wellicht betrekking op het huidig ziekteverzuim binnen het CJG. Het SLT wordt bemenst vanuit verschillende moederorganisaties en in verschillende rollen. Wij verwachten geen problemen in de dienstverlening richting jeugdigen/gezin. c. Op dit moment zijn de te verwachten (incidentele) implementatiekosten voor jeugdzorg vanuit WBO voor in totaal circa € 1,1 miljoen in de cijfers verwerkt voor de overgang naar de nieuwe regionale inkoop / het SLT, onderverdeeld in de

		onderliggende berekening van deze onrendabele top en wat moet er gebeuren om deze te laten dalen vanaf 2029 of zelfs op nihil te brengen ?	jaren 2026 (€ 478.000 in najaarsnota) en 2027 (€ 626.000 in begroting). Ook de daaruit te realiseren bezuinigingen van circa € 500.000 per jaar vanaf het jaar 2028 zijn reeds verwerkt in de begroting. d. Zie ook beantwoording vraag c. De onrendabele top voor jeugd bestaat uit de te verwachten (incidentele) implementatiekosten van € 1,1 miljoen, inmiddels verdeeld over 2026 (€ 478.000) en 2027 (€ 626.000). Naar verwachting daalt deze tijdelijke onrendabele top in de jaren vanaf 2028 t/m 2030 naar nul. Ondanks ingebouwde waarborgen richting de zorgaanbieders over de te realiseren bezuinigingen bestaat het risico dat bezuinigingen niet volledig of niet kunnen worden gerealiseerd. Met dit risico is reeds rekening gehouden in paragraaf B van de begroting.
51	Begroting 2027-2030 - Programma 2 Mens en Zorg	Het college gaat uit van een bezuiniging van miljoenen euro's op het sociaal domein. Dit zou mogelijk zijn door een andere manier van werken op basis van de in 2025 ingevoerde Integrale Verordening Sociaal Domein, gebaseerd op de Modelverordening / Omgekeerde verordening van Stimulansz. Het lijkt erop dat het college vooral bezig is om vrij toegankelijke voorzieningen of algemene voorzieningen uit te breiden ten koste van maatwerkvoorzieningen. De bedoeling die ten grondslag ligt aan de nieuwe verordening (omgekeerde toets) was en zou moeten zijn om vooral maatwerk te leveren, toegespitst op de hulpvrager. a. Gebeurt dit nu ook meer als vroeger of juist niet? b. Zo ja, in welke mate, vergelijkende cijfers? c. Zo neen, worden mensen meer verwezen naar algemene voorzieningen? d.Welke financiële onderbouwing ligt ten grondslag aan de verwachting dat werken met	a. Allereerst is de nuance in de bezuiniging nodig in deze toelichting. Het gaat om een door de raad vastgestelde afvlakking van 10% naar 4% in de jaarlijks stijgende kosten in het sociaal domein, dus niet om een te realiseren bezuiniging in de bestaande uitgaven. Daarnaast gaat de uitbreiding van voorliggende voorzieningen en ontmoetingsplekken niet ten koste van de maatwerkvoorzieningen voor degenen waarvoor deze noodzakelijk zijn en blijven, maar zorgen we ervoor dat er een beweging mogelijk is om eerder en laagdrempeliger zorg en ondersteuning mogelijk te maken. Voor wat betreft de onderbouwing en systematiek verwijzen we naar eerdere toelichtingen hierover bij de P&C producten en Raadsinformatiebrieven (laatstelijk Rib 20251110 kostenontwikkeling sociaal domein). b. Zie bovenstaand. c. Samen met onze maatschappelijke stakeholders wordt ingezet op eerder erbij, zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig. d. Zie eerder gegeven antwoord bij a.

		de Integrale Verordening (en dus gericht zijn op maatwerk) kostenbeparend is?	
52	Begroting 2027-2030 - Programma 1 Ruimte & Economie - 1.2 Wat gaan we daar voor doen? - 1.2.1 Ruimte & Wonen - Balans in de woningvoorraad	Al ruim 5 jaar geleden heeft de Rekenkamer in een rapport gewaarschuwd voor een tekort aan levensloopbestendige woningen voor ouderen. Kan het college aangeven hoeveel van deze ouderenwoningen de komende jaren nodig zijn en dus nog gerealiseerd moeten worden?	Levensloopbestendige woningen en ouderenwoningen zijn geen gelijkwaardige begrippen. Levensloopbestendige woningen zijn zo gebouwd dat bewoners er, eventueel met kleine aanpassingen, hun leven lang kunnen blijven wonen. Voor deze woningen is geen afzonderlijke kwantitatieve opgave vastgesteld. Het Programma Wonen 2024 vraagt bij nieuwbouw wel aandacht voor toegankelijke en levensloopbestendige woningen.
53	Begroting 2027-2030 - Financiële bijlagen - Incidentele baten en lasten	a. Kan het college een overzicht geven van alle extra middelen in 2027 t.b.v. al het groenbeleid en groenbeheer? b. Welke deel van de extra middelen vloeit voort uit wettelijke taken en welk deel is gemeentelijk beleid / eigen huishouding? c.In de risico-analyse (Paragraaf B) wordt “meerkosten groenonderhoud” top-4 risico genoemd. Waarom dan toch die extra intensivering?	a. Dat is € 500.000 exploitatie en € 615.000 in het investeringsprogramma. b. De extra middelen zijn nodig voor het beheer en onderhoud van het gemeentelijke groenareaal. Tijdens de actualisatie van de areaalgegevens is gebleken dat de gemeente meer groenoppervlakte en bomen in beheer heeft dan voorheen bekend was. c. Voor het beheer en onderhoud van het gemeentelijke groenareaal en de bomen is aangegeven dat structureel € 700.000 aan extra middelen nodig is. Deze overgang is groot en daarom is in 2027 gekozen voor een ingroeimodel. Dit vormt wel een financieel risico voor de uitvoering van het groenonderhoud.
54	Begroting 2027-2030 - Paragrafen - Paragraaf B - Weerstandsvermogen en risicobeheersing	Tekort ambtelijke capaciteit is nr. 3 in de risico-analyse. Er wordt nu echter wel structureel ambtelijke capaciteit toegevoegd. Op basis waarvan en op welke termijn denkt het college het risico substantieel te kunnen reduceren of terug te brengen tot een gebruikelijk aanvaardbaar niveau?	De ambtelijke capaciteit die nu wordt toegevoegd is direct gerelateerd aan de uitbreiding van het takenpakket. Uit het onderzoek Van de Laar blijkt dat een investering in de organisatie nodig is in zowel kwantiteit als kwaliteit. Met de aanpak Grenzen Verleggen werken we aan onder meer verslimmen en versterken in en van de organisatie. Daarnaast is verdere uitbreiding van de formatie noodzakelijk. Mede door de beschikbare financiële ruimte kunnen we die stap niet in één keer zetten. De termijn waarop het risico substantieel kunnen reduceren is van een groot aantal factoren afhankelijk en kunnen we daarom ook niet aangeven.

Gemeente Geertruidenberg

55	Begroting 2027-2030 - Financiële bijlagen - Overzicht Reserves en voorzieningen	In de reserve Powerport is op € 20,3 miljoen beschikbaar. a.Welk deel van dit bedrag is reeds duidelijk bestemd en welk deel is alsdan nog “vrij besteedbaar” ? b. Zijn er al toekomstige van Powerportbeheer- en onderhoudslasten ontstaan i.v.m. Leefbaarheidsprojecten opgenomen in de begroting en, zo ja, over welke bedragen hebben we het dan ? c. Gelet op het feit dat grotendeels vaststaat waaraan de gelden in de Reserve Powerport besteed moeten gaan worden, zou het misschien beter zijn om de gelden in een Voorziening te stoppen ?	a. Conform de aanvraag, zoals besloten door de gemeenteraad d.d. 15 januari 2026, is het volledige bedrag van de eerste tranche (€20,3 miljoen bruto) duidelijk bestemd. b. Er zijn nog geen powerportbeheer- en onderhoudslasten ontstaan door de leefbaarheidsprojecten noch zijn deze opgenomen in de begroting. Vanuit de HVP-regels mag maximaal 20% van de gebiedsinvestering gereserveerd worden in een onderhouds-/beheerfonds. Zodra dit aan de orde is, zal dit worden voorgelegd aan de gemeenteraad. c. Naast de gebiedsinvesteringen is het de bedoeling dat alle middelen die wij ontvangen in het kader van het programma Powerport Geertruidenberg terecht komen in de Reserve Powerport. We weten nog niet wanneer precies wanneer we welk geld ontvangen en wanneer we welk geld gaan uitgeven. De reserve omzetten naar een voorziening heeft nu geen meerwaarde.
56	Begroting 2027-2030 - Paragrafen - Paragraaf J - Powerpor	Op basis van de Intentieoverkomst Amervisie moet overleg plaatsvinden met grote spelers zoals o.a. Tennet en RWE, maar ook met bewoners van het Amergebied en direct belanghebbenden . Staan de overlegvormen met de zojuist genoemde actoren nu in de steigers, en zo neen, hoe lang gaat dat duren?	Deze overlegvormen staan niet alleen in de steigers, het eerste overleg in het kader van de intentieovereenkomst heeft half september plaatsgevonden met (leden van) de directies van RWE, TenneT, het ministerie van EZK, de provincie Noord-Brabant, gemeente Drimmelen en Waterschap Brabantse Delta. Inmiddels is ook de gebiedsregisseur van start en zijn de vervolggesprekken ingepland met alle partners.
57	Begroting 2027-2030 - Financiële bijlagen - Uitgangspunten meerjarenbegroting 2027-2030	Op deze pagina’s staat een overzicht van de begrotingssubsidies. In ieder geval staat er niet bij Surplus, een van de grootste subsidie-ontvangers in de gemeente. a.Hoeveel subsidie gaat Surplus in 2027 ontvangen ? b.Bij de start van de werkzaamheden is afgesproken dat er na 1 of 2 jaar er evaluatie plaatsvindt van de werkzaamheden door Surplus.	Er is een verschil tussen: 1) een begrotingssubsidie en 2) een subsidie per boekjaar, ook wel exploitatiesubsidie. Ad 1) een begrotingssubsidie betreft een subsidie voor vaste bekend partijen zonder een aparte subsidieregeling, welke wordt opgenomen in de vorm van een begrotingspost (naam subsidieontvanger + vastgesteld bedrag). Ad 2) een exploitatiesubsdie wordt per boekjaar beschikt en is vaak structureel van aard, met als grondslag de subsidieverordening. a. De subsidie aan Surplus betreft geen begrotingssubsidie maar een exploitatiesubsidie, dus om die reden staat deze niet onder de lijst met begrotingssubsidies opgenomen. In antwoord op de vraag over het bedrag voor Surplus: voor 2027 is voor Surplus een bedrag van € 1,2 miljoen begroot.

Gemeente Geertruidenberg

		- Is dit gebeurd en zo ja, graag toezenden aan de raad; - Zo neen, waarom niet ?	b. Er is niet expliciet opgenomen in de BCF-uitvoeringsovereenkomst dat er op de samenwerking na 1 of 2 jaar een evaluatie zou plaatsvinden, maar dat er tweemaal per jaar een rapportage wordt aangeleverd door Surplus Welzijn aan de hand van het vooraf samen opgesteld werkplan.
58	Begroting 2027-2030 - Programma 2 Mens en Zorg - 2.1 Wat willen we bereiken? - 2.1.1 Sociale basis - Armoede	De Rijksoverheid heeft een Tijdelijk Noodfonds Energiearmoede ingesteld, Vanaf 4 januari 2027 kunnen burgers hier een aanvraag indienen voor een vergoeding van de hoge energiekosten. De gemeenten hebben een bedrag ontvangen (Decentralisatie-uitkering) om de mensen daarop te wijzen. Geertruidenberg: afgerond € 18.000. a. Graag willen wij dat het college deze gelden tijdig gaat inzetten om bovengenoemde rijksregeling kenbaar te maken bij onze inwoners met tegelijkertijd mededeling waar men terecht kan voor ondersteuning bij het indienen van een aanvraag? Is de het college bereid om te bezien of er zoals eerder ook - ter aanvulling - een gemeentelijke regeling komt, wellicht zijn de daarvoor benodigde middelen te financieren vanuit de algemene reserve / VAR?	Aanmelding voor het Tijdelijk Noodfonds Energie gaat via het Noodfonds zelf en dus niet via de gemeente. Uiteraard kunnen maatschappelijke organisaties en de gemeente hierbij helpen. De gemeente heeft dus niet specifiek voor het Tijdelijk Noodfonds Energiearmoede een decentralisatie-uitkering ontvangen. De gemeente heeft zo'n €17.818 ontvangen om inwoners in energiearmoede een hulpaanbod te bieden om te besparen op de energierekening. De afdeling Duurzaamheid en Armoede werken hiervoor samen. Hierover zullen binnenkort de betreffende inwoners een brief ontvangen. Het project zal worden uitgevoerd met de middelen die door het Rijk beschikbaar zijn gesteld. Het al dan niet instellen van een gemeentelijke regeling is een politieke vraag en ter afweging aan de raad.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Geertruidenberg,

de secretaris, de burgemeester,

J. Donkers M.M. van Toorenburg